

2023-06-13

Protokoll nr 2 2023

Vattendelegationen för Bottenhavets vattendistrikt

Måndag 13 juni 2023, kl. 09.30–16.00

Plats: Sessionssalen, Härnösand

Närvarande ledamöter	Ej närvarande ledamöter	Närvarande från Vattenmyndighetens kansli
Berit Högman, ordförande		Joakim Kruse
Elisabet Andersson		Lisa Dahlén
Mats Bergmark		Fredrik Forsgren
Anna Carlsson		Elin Stenros
Joakim Hellgren		Chiquitita Kandel (skype)
Annika Lundmark		Åsa Tjäder
Andreas Aronsson		Jorunn Falkenhaus
Bengt Blomqvist		Oscar Ohlsson
		Maja Karlsson
		Maria Elfving

<i>Nr</i>	<i>Ämne</i>	<i>Innehåll</i>
1.	Mötets öppnande	Ordförande hälsade alla välkomna och öppnade mötet.
2.	Genomgång och fastställande av dagordningen	Dagordningen fastställdes utan ändringar.
3.	Föregående protokoll	Protokollet från föregående möte, 16 mars 2023, godkändes och lades till handlingarna.
4.	Aktuella frågor (I)	<p>Joakim Kruse föredrog kring nedanstående punkter (se Presentation 1 – Aktuella frågor):</p> <p><u>Förordnade av delegater som representerar kommun och region</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Ännu inga besked från regeringen, vare sig om resultat eller processen. Troligen kommer det inget heller före nästa delegationsmöte, som är i augusti, snarare då till oktobermötet. <p><u>Lägesrapport för EU-rapporteringen</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Kartan i presentationen visar läget i april. Sverige har beslutat i tid men inte fått rapporteringen klar i tid.

Tekniska problem är orsak till fördröjningen. Nederländerna och Österrike enda länder som är helt klara.

Rekrytering på kansliet

- Maja Karlsson slutar under sommaren och ny rekrytering för hennes ersättare drar i gång efter semestern. Ny medarbetare klar, Johanna Wiklund, börjar i höst. Vi tittar även på möjligheten att rekrytera till ännu en tjänst.

Dricksvattendirektivet

- Det har hänt en del men inget är helt färdigt. Vi hoppas på besked före sommaren till lagrådsremiss. Vi har redan fått medel enligt förslaget. Vattenmyndigheterna har tillsatt en projektledare, Kajsa Lindberg från Södra Östersjöns vattendistrikt, och bland andra Jorunn Falkenhaus från Bottenhavet kommer att jobba med detta. En av höstens nyrekryteringar ska stödja Jorunn. Arbetet med strukturer och rollfördelning har påbörjats, det är många myndigheter inblandade. Eventuellt kan det bli ett pilotprojekt gällande utökat skyddsområde kring vattentakten i Vifsta, Timrå kommun.

Nya SGU-föreskrifter med bl.a. nya generella tröskelvärden för förorenande ämnen och indikatorer (grundvatten)

- Störst konkret betydelse för vattenmyndigheterna är kopplat till nya ämnen; föreskrifterna trädde i kraft den 1 mars och har inga särskilda övergångsbestämmelser. Därmed stämmer våra MKN-föreskrifter med tabellen över ämnen och riktvärden inte längre med SGU:s föreskrifter, till exempel för PFAS. Det finns olika vägar framåt att fundera på. Ett förslag är att inte ändra normerna generellt för alla grundvattenförekomster i distriktet, utan i stället se över vid behov kopplat till enskilda prövningar. Annika Lundmark föreslog att beredningssekretariatet bör kunna prioritera utifrån en riskbedömning.

Uppdrag om översyn av förutsättningar för normsättning av ytvatten, M2022/01804, HaV, SVK, STEM, VM, LST, m.fl.

- Havs- och vattenmyndigheten gör analys av normsättning och undersöker vattenmyndigheternas behov av underlag. Detta gäller bara jordbruk och vattenkraft men vi hade gärna sett fler områden, till exempel miljögifter, skogsbruk, urban markanvändning. Vägledning inte klara än. Uppdraget ska vara klart i december men det är osäkert om tiden räcker.

5.	Arbetsgruppen för ekonomisk analys (EKA) (I)	Malin Willför från Norra Östersjöns vattendistrikt och arbetsgruppsansvarig för EKA-gruppen (arbetsgruppen för ekonomisk analys) höll i en introduktion till arbetet med ekonomisk analys. Se Presentation 2. Bottenhavet saknar representant i arbetsgruppen för närvarande men det kan variera beroende på kompetens. Gruppen jobbar ändå för alla vattenmyndigheter. Gruppen ansvarar bland annat för redovisning av vattenanvändning i förvaltningsplanerna och i åtgärdsprogrammen en konsekvensanalys för samhället av åtgärdsprogrammen. En fråga av stor vikt för gruppen är hur man ska tolka undantaget ”orimliga kostnader” ur ett samhällsperspektiv i samband med normsättning. HaV har tagit fram en vägledning som är ute på remiss och därmed inte beslutad än. Samråden 2021 gav många bra synpunkter inför nästa förvaltningscykel med start 2027.
6.	NAP, nulägesbild och plan framåt (I)	<p>Åsa Tjäder och Joakim Kruse informerade om vad som sker under pausen av nationella planen för omprövning av vattenkraft (NAP). Se Presentation 3 - Lägesrapport NAP mm.</p> <p>I Bottenhavets vattendistrikt pågår för närvarande några mindre prövningar: Hamrångeån, Testeboån och små vattendrag i Höga kusten. Här syns tydliga intressekonflikter där till exempel närboende är rädda att badsjöar försvinner medan verksamhetsutövare kan tänka sig att riva dammar, med stöd av vattenkraftens miljöfond. Det ligger där en pedagogisk utmaning i att förmedla vad en utrivning kan ge för positiva effekter.</p> <p>Den nya vattenförekomstindelningen innebär vissa problem då den kommer lite sent i förvaltningscykeln. Samtidigt är VISS 2.0 inte klart och det leder till besvärligare samrådsprocesser. Vid möte i vattenmyndigheternas gemensamma ledningsgrupp (VVD/AGA) den 23 maj 2023 fattades beslut om att införa en ”Cykel 3.5” där:</p> <p style="padding-left: 40px;">”Fördjupad normöversyn av vattenförekomster påverkade av vattenkraft som ska NAP-prövas 2026 sker för befintlig vattenförekomstindelning (C3) i cykel 3,5 i VISS 1.0. Planerat samråd och beslut 2025.”</p> <p>För vattenförekomster som påverkas av vattenkraftsverksamheter som ska prövas efter 2026 räknar vattenmyndigheterna med att den nya vattenförekomstindelningen (C4) ska kunna användas som underlag för den fördjupade normöversynen.</p>
8.	Rollen som delegat (I)	Länsjurist Jonathan Wallmon informerade om den juridiska aspekten av att verka som delegat och gick igenom den

		statliga värdegrunden. Se Presentation 4 - Rollen som delegat.
9.	Samverkan och vattenråd (I)	<p>Maja Karlsson, Maria Elfving och Bendik Halgunset föredrog om distriktets samverkansarbete. Se Presentation 5 - Samverkan distriktet. Maja har varit ansvarig för kontakten med vattenråden. Enligt vattenförvaltningsförordningen ska alla som berörs av vattenförvaltning också delta. Vattenråden representerar intressen med lokal förankring och fungerar till exempel som remissinstanser och utförare av fysiska åtgärder. I Bottenhavets vattendistrikt finns ett tiotal vattenråd varav Vattenmyndigheten har avtal med sju. Det kan vara svårt att få engagemang överallt. "Vattenrådets dag" var tänkt att hållas i Dalarna veckan före midsommar men fick skjutas fram på grund av för få anmälda deltagare.</p> <p>Maria Elfving berättade att samverkan med framför allt länsstyrelser men även kommuner inom distriktet kommit i gång bra. Vi har tagit reda på länsstyrelsernas behov av stöd från vattenmyndigheten och har en lista på planerade aktiviteter samt kontaktpersoner. När det gäller Norgesamverkan har distriktets samverkansstrategi och -plan blivit en modell som andra vattendistrikt tagit efter. Maria deltog även på ett möte mellan HaV och norska miljödirektoratet, plus de tre vattendistrikt med gräns mot Norge, i Göteborg i maj.</p> <p>Bendik Halgunset från Trøndelag fylkeskommune i Norge deltog över Skype för att framför allt upplysa delegationen om villkorsrevisionen av vattenkraften i Nean. Eftersom det vattendraget börjar i Sverige och går igenom uppdämda Sylsjön för att sedan korsa norska gränsen är det av vikt att förhållandet mellan Norge och Sverige, med NAP, måste redas ut. Hur ska vi samordna bedömningarna? Rollfördelning? Sylsjön är inte aktuell för prövning enligt NAP förrän 2027.</p>
11.	Regeringsuppdrag till vattenmyndigheterna rörande utveckling av styrmedel för minskad övergödning (I)	Miljöekonom Alexander Hellquist som är projektledare på halvtid för regeringsuppdraget gällande utveckling av styrmedel för minskad övergödning gick igenom uppdragsbeskrivningen och preliminära slutsatser. Se Presentation 6. Det råder oklara juridiska förutsättningar för kompensationsåtgärder mot övergödning (i stället för att dyrt rena vattnet i reningsverk). Vi kommer att inleda med stora vattenförekomster.
12.	Nya vattenförekomstindelningen (I)	Information från Joakim Kruse inför beslutsmöte torsdagen den 24 augusti. Preliminärt underlag för statusklassning och påverkansanalys beräknas vara klart till delegationens augustimöte. I denna cykel vill vi få till tidigt beslut i

		vattenförekomstindelning, tidigare har det skett i samband med MKN-beslut sent i cykeln. Ett beslut tidigt i förvaltningscykeln behöver dock vara preliminärt, eftersom det annars skulle behövas ett samråd om indelningen och även finnas en risk för att låsa sig för behov av justeringar som upptäcks under arbetets gång. Underlag gällande ytvatten dröjer från SMHI. SGU har klart för grundvatten.
13.	Kommande möten (I)	Nästa delegationsmöte är det tredje för året och hålls torsdagen den 24 augusti 2023 kl. 13-16 enbart via Skype. Beslutsmöte om vattenförekomstindelningen. Övriga datum för delegationsmötena år 2023: <ul style="list-style-type: none"> • Måndag och tisdag 25–26 september i Luleå (Nationellt vattendelegationsmöte) • Onsdag den 25 oktober i Härnösand, kl. 9.30-15.30 (Önskemål från delegater om att kunna sluta tidigare) • Onsdag den 29 november i Härnösand, kl. 9.30-15.30 (Önskemål från delegater om att kunna sluta tidigare) (Beslutsmöte för samråd om förslag till MKN och ev. KMV i Nedre Dalälven. Dock inte troligt)
14.	Mötet avslutas	Ordförande Berit Högman tackade alla för deltagande och avslutade mötet.

Berit Högman
Ordförande

Fredrik Forsgren
Sekreterare